

BỘ NÔNG NGHIỆP
VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
VIỆN NGHIÊN CỨU
NUÔI TRỒNG THỦY SẢN III

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 75/TS₃-QTMT&BTSMT
V/v cảnh báo nắng nóng và thời tiết giao
mùa trong nuôi trồng thủy sản

Khánh Hòa, ngày 22 tháng 03 năm 2022

Kính gửi:

- Vụ nuôi trồng thủy sản – Tổng cục Thủy sản;
- Sở NN&PTNT các tỉnh Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Ninh Thuận và Bình Thuận.

Kết quả quan trắc giám sát môi trường tại các vùng nuôi tôm nước lợ và vùng nuôi tôm hùm tập trung tại các tỉnh Nam Trung Bộ giai đoạn 2015-2021 cho thấy thời kỳ từ tháng 4 đến tháng 6 hàng năm thường xuất hiện thời tiết nắng nóng kéo dài, xen kẽ những cơn mưa trái mùa gây biến động lớn đến môi trường ao nuôi tôm nước lợ (nhất là các yếu tố nhiệt độ, pH, độ mặn) và làm tăng các yếu tố dinh dưỡng (N-NH₄⁺, P-PO₄³⁻, COD,..) tại các vùng nước cấp cho nuôi tôm nước lợ. Ngoài ra, các mẫu nước thu trong thời kỳ này thường có mật độ vi khuẩn *Vibrio* spp. vượt ngưỡng cho phép, đặc biệt có một số mẫu dương tính với *V. parahaemolyticus* mang gen *pirA/pirB* là tác nhân gây bệnh hoại tử gan tụy cấp trên tôm nước lợ. Đối với các vùng nuôi tôm hùm tập trung, một số chỉ tiêu nước có nhiều biến động như N-NH₄⁺, P-PO₄³⁻ và nhiệt độ nước tăng cao, hàm lượng DO giảm cục. Bên cạnh đó một số loại tảo có khả năng gây hại cho tôm cũng được phát hiện (thường gặp là loài *Peridinium* sp.), mật độ *Vibrio* spp. cao làm tăng nguy cơ tôm hùm nhiễm bệnh đỏ thân ở giai đoạn giống và bệnh Vibriosis.

Theo Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn Quốc gia cho thấy, nhiệt độ trung bình trong tháng 4/2022 trên cả nước phổ biến thấp hơn 0,5-1,0⁰C so với trung bình nhiều năm cùng thời kỳ. Từ tháng 5-8/2022 nhiệt độ trên cả nước phổ biến ở mức xấp xỉ trung bình nhiều năm cùng thời kỳ, riêng tháng 7-8/2022 ở khu vực Trung Trung Bộ trở vào phía Nam ở mức cao hơn từ 0,5-1,0⁰C. Trong các tháng chuyển mùa (từ tháng 4-5/2022) cần đề phòng các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, sét, lốc, mưa đá.

Kết quả các đợt quan trắc tháng 1, 2 và đầu tháng 3 năm 2022 các tỉnh Nam Trung Bộ cho thấy, môi trường nước cấp vùng nuôi tôm nước lợ và nước vùng nuôi tôm hùm tiếp tục có biểu hiện ô nhiễm N-NH₄⁺, COD, mật độ *Vibrio* vượt ngưỡng cho phép. Riêng nước vùng nuôi tôm hùm đã phát hiện một số loài tảo độc có khả năng gây hại cho tôm hùm nuôi. Dự báo diễn biến thời tiết thời gian sắp tới từ cuối tháng 03/2022 tiếp tục diễn ra phức tạp, nhất là trong giai đoạn chuyển mùa từ tháng 4-6/2022 sẽ ảnh hưởng nhiều đến sức khỏe của tôm nước lợ và tôm hùm nuôi lồng, dễ dẫn tới dịch bệnh, đặc biệt bệnh sữa, bệnh đỏ thân trên tôm hùm nuôi và bệnh phân trắng, bệnh hoại tử gan tụy cấp tính (AHPND) trên tôm nuôi nước lợ.

Để hạn chế tác động xấu do biến động thời tiết, theo yêu cầu của Tổng cục Thủy sản, Viện Nghiên cứu Nuôi trồng Thủy sản III đưa ra một số cảnh báo và đề xuất giải pháp khắc phục như sau:

1. Đối với tôm nuôi nước lợ (tôm sú, tôm thẻ chân trắng) trong khu vực:

Người nuôi cần theo dõi thường xuyên hơn tình hình thời tiết, yếu tố môi trường nước ao nuôi trong giai đoạn chuyển mùa (tháng 4-6/2022) như pH, độ mặn, DO, nhiệt độ, màu tảo,... để có các biện pháp xử lý kịp thời tránh ảnh hưởng đến tôm nuôi.

Bám sát khung thời vụ thả giống năm 2022, tuân thủ các quy hoạch, kế hoạch và hướng dẫn sản xuất, nuôi trồng thủy sản của các cơ quan chức năng tại địa phương.

Chuẩn bị ao thật kỹ (bờ, cống ao, bạt lót,...) nhằm tránh thất thoát nước; đảm bảo vệ sinh, sát trùng ao, dụng cụ sử dụng. Cần dùng các dụng cụ (ca, xô, chậu, vợt,...) riêng cho từng ao, tránh lây nhiễm chéo trong các ao nuôi.

Lựa chọn con giống khỏe mạnh, đảm bảo chất lượng và được kiểm dịch các bệnh nguy hiểm như EHP, WSSV, AHPND. Lưu ý, thả giống ở mật độ phù hợp với điều kiện và quy trình nuôi nhằm đảm bảo việc quản lý và chăm sóc cũng như tạo điều kiện tốt nhất cho tôm phát triển.

Định kỳ thu mẫu tôm và mẫu nước để kiểm tra *Vibrio* spp., EHP, WSSV, AHPND. Khi phát hiện tôm có biểu hiện bất thường hay nhiễm các loại bệnh trên cần báo với các cơ quan quản lý tại địa phương để được hướng dẫn xử lý theo quy định.

2. Đối với tôm hùm nuôi lồng:

Trong giai đoạn cuối tháng 3/2022 cần sử dụng thức ăn tươi sống có bổ sung thêm các chế phẩm sinh học, các loại vitamin và khoáng chất nhằm tăng cường sức đề kháng cho tôm nuôi để giúp tôm nuôi chống chịu thay đổi của các yếu tố môi trường vào giai đoạn chuyển mùa (từ tháng 4-6/2022).

Khi thời tiết nắng nóng và chuyển mùa (tháng 4-6/2022), thường xuyên theo dõi môi trường nước, đặc biệt màu nước xung quanh lồng/bè nuôi để ứng phó và có các biện pháp xử lý kịp thời khi màu nước thay đổi bất thường (hạ lồng, san thưa tôm, cung cấp oxy kịp thời,...), tránh ảnh hưởng đến tôm hùm nuôi.

Thường xuyên lặn, theo dõi, kiểm tra sức khỏe tôm hùm nuôi cùng với việc thu gom thức ăn thừa, vỏ lột của tôm để đưa vào đất liền và phối hợp với công ty môi trường đô thị địa phương để xử lý triệt để.

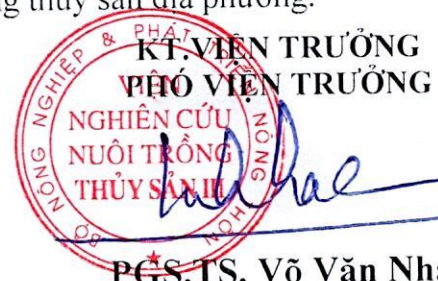
Khi thả tôm, cần theo dõi thời tiết, tránh thả tôm lúc biến động và có mưa. Chú ý chọn con giống tốt nhất là tại địa phương, hay con giống có tỷ lệ dị hình <0,5%; không bị nhiễm bệnh sứa (TT 14/2021/TT-BNNPTNT ngày 01/12/2021).

Người nuôi cần tuân thủ quy hoạch về vùng nuôi, kế hoạch thả nuôi và các hướng dẫn sản xuất của các cơ quan chức năng tại địa phương.

Cơ quan có thẩm quyền ở địa phương phổ biến bản tin cảnh báo nắng nóng và thời tiết giao mùa đến với cộng đồng người nuôi trồng thủy sản địa phương.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu VT.

PGS.TS. Võ Văn Nha